

Частина 1
Українська мова

Завдання 1–10 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Букву *и* треба писати на місці обох пропусків у рядку
А ..нженерний фах, схвалення колект..ву
Б створити за аналог..єю, словниковий д..ктант
 В с..гнальні вогні, соц..ологічне опитування
Г виконувати реч..тативом, промовиста ц..тата
2. Помилково вжито слово в рядку
А зачинити кабінет фізики
Б доводити складну теорему
В складати випускний іспит
 Г мішати проводити урок
3. Чергування голосних відбувається в усіх наведених випадках, ОКРІМ
А чорний – чернець
Б шість – шести
 В бджола – бджоляр
Г жених – ж..онатий
4. Перший склад наголошений у слові
А розвал
Б тонкий
В разом
 Г люблю
5. Помилку у творенні ступенів порівняння прикметників допущено в рядку
А смачніший, найдавніший, найменш густий
Б триваліший, найменш кмітливий, вищий
В найдобріший, завзятіший, найбільш меткий
 Г щонайкращий, більш нижчий, міцніший
6. Відокремленою обставиною можна замінити підрядне речення в рядку
 А Журавлі прощально курличуть, коли відлітають у вирій.
Б Дощ не переставав падати, хоч на небі блиснуло сонце.
В Я не знаю, чи повернулися лелеки у своє торішнє гніздо.
Г Вітер доносив відголоси грози, яка гуготіла десь за обрієм.

Прочитайте текст і виконайте завдання 7–10.

кого, що

(1) Проблема особистості віддавна є основою філософського пізнання. (2) Відомо, що немає двох однакових людей, кожен із нас неповторний. (3) На думку деяких науковців людина формується й розвивається відповідно до її вроджених якостей, здібностей, а соціальне оточення відіграє в цьому розвитку дуже незначну роль. (4) Натомість інші вчені вважають особистість деяким продуктом, цілком сформованим у процесі соціального розвитку. (5) Однак, майже всі науковці переконані: людина не народжується особистістю, а стає нею в процесі життя.

7. Слово *основа* в тексті можна замінити фразеологізмом

- А наріжний камінь
 Б камінь на шиї
 В підводний камінь
 Г пробний камінь

8. У називному відмінку в тексті вжито слово

- А пізнання
 Б оточення
 В роль
 Г особистість

9. Простим є речення

- А друге
 Б третє
 В четверте
 Г п'яте

10. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А другому
 Б третьому
 В четвертому
 Г п'ятому

Завдання 11–23 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

11. Однакова кількість звуків і букв у всіх словах рядка

- А босць, вищість, зраджений
 Б озброєння, воїнський, дзвінок
 В подвоєння, надзвуковий, мрія
 Г євробачення, гущавінь, осяєння
 Д виявлення, відзвітувати, мелодія

12. Антонімами є всі пари слів, ОКРІМ

- А експорт – імпорт
 Б егоїзм – альтруїзм
 В іммігрант – мігрант
 Г прогрес – регрес
 Д адресат – адресант

13. Літеру *y* на місці всіх пропусків треба писати в рядку

- А ..війшли до хати, переконана ... цьому
- Б ... свободу віримо, прочитала *б.* афіші
- В зайшла *б*ранці, пішли *у.* світлицю
- Г була *у.* Сваляві, дивився *у.* віконечко
- Д приходила *у.* формі, квіти *б.* руках

14. Літеру *e* на місці пропуску потрібно писати в усіх словах рядка

- А пр*а*людія, пр*а*. краса, пр*а*. зирливий
- Б пр*а*.зидія, пр*а*.зентація, пр*а*брати
- В пр*е*.стиж, пр*е*.парат, пр*е*.м'єрний
- Г пр*е*тензія, пр*е*вілей, пр*е*мудрий
- Д пр*а*.рогатива, пр*а*.стол, пр*а*горнути

15. Окремо треба писати частку *не* у варіанті

- А очікуючи *не*/відомого в майбутньому
- Б *не*/добудований завод у Львові
- В *не*/виконавши домашнього завдання
- Г будматеріалів *не*/має на складах
- Д *не*/даремно ми сюди повернулися

16. Помилку в написанні слова допущено в рядку

- А компостний, тоскно, серцевий
- Б тижневий, зап'ястний, швидкісний
- В туристський, доблесний, у пустці
- Г аванпостний, проїздний, злісний
- Д форпостний, агентство, обласний

17. Подвоєні букви треба писати у формі орудного відмінка обох іменників рядка

- А подорож, продаж
- Б гущавінь, тюль
- В вірність, мить
- Г печаль, мисль
- Д зустріч, поміч

18. Прочитайте речення з пропущеними словосполученнями.

До початку матчу лишається ..., але вже понад ... уклали контракти з ...

Правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А півтора місяця, сто телеканалів, тисячею двомастами рекламодавцями
- Б півтора місяці, ста телеканалів, тисячею двомастами рекламодавцями
- В півтора місяця, ста телеканалів, тисячею двомастами рекламодавців
- Г півтора місяці, сто телеканалів, тисяча двісті рекламодавцями
- Д півтори місяці, сто телеканалів, тисяча двомастами рекламодавцями

19. Дієслово у формі наказового способу вжито в рядку

- А переходимо дорогу
- Б попросимо вибачення
- В активніше працюймо
- Г швидше пишемо
- Д почали виконувати

20. Прочитайте речення з пропущеними словами.

Журі ... результати, але багато хто не ... з вердиктом, тож гала-концерт, зокрема виступи призерів, ... невдоволенням публіки.

Правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А оголосило, погодився, був затьмарений
- Б оголосили, погодився, був затьмарений
- В оголосило, погодилися, був затьмарений
- Г оголосило, погодився, були затьмарені
- Д оголосили, погодилися, були затьмарені

21. Виділене слово є вставним у реченні (розділові знаки пропущено)

- А Я *принаймні* знаю правила поведінки в громадських місцях.
- Б Хлопці про наші плани на це літо *навіть* не здогадувалися.
- В Бали хризантем проводять *традиційно* наприкінці листопада.
- Г Інколи найциріша правда *здається* такою неправдоподібною.
- Д Ви зараз *звичайно* можете передумати їхати в це відрадження.

22. Складнопідрядне речення з підрядним причини утвориться, якщо до частини «На вікна в моїй кімнаті повісили жалюзі,...» додати

- А і тепер стало дуже затишно.
- Б незважаючи на їхню вартість.
- В дарма що темного кольору.
- Г бо було незручно читати.
- Д щоб було затишно та красиво.

23. Кому треба поставити в складносурядному реченні

- А Удалині хиталися дерева і синів задуманий прибій.
- Б Знову дівча малювало хвилі та чайки літали низько.
- В Тільки море бухає та зорі тремтять у нічній прохолоді.
- Г Я йду до гаю й серце моє пташкою співає про весну.
- Д Повсюди зацвів бузок і куці троянд укрилися квітами.

У завданнях 24–28 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

24. З'ясуйте, якою частиною мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово).

Небо зоріло (1)мільйонами вогників, тільки на заході, (2)скраю обр'ю, темніла хмара, а на сході блимала зоря, (3)розливаючись кривавим (4)відблиском.

- А іменник
- Б числівник
- В дієприслівник (форма дієслова)
- Г прийменник
- Д прислівник

	А	Б	В	Г	Д
1		X			
2					
3			X	X	
4	X				

25. Поєднайте слова обох колонок, утворивши фразеологізми.

1	піррова	А	поразка
2	гаряча	Б	перемога
3	ахіллесова	В	п'ята
4	сізіфова	Г	праця
		Д	голова

	А	Б	В	Г	Д
1		X			
2					X
3			X		
4				X	

26. Установіть відповідність між прикладом речення та назвою компонента, яким це речення ускладнено.

Речення (розділові знаки пропущено)	Ускладнювальний компонент
1 Знала я дочку, за ними все ж таки три чесноти.	А уточнювальна обставина
2 Зовні, однак, ніщо не віщувало рясної травневої грози.	Б звертання
3 Під вечір, годині о сьомій блукав я в саду.	В вставне слово
4 Де він там зачепився, старий бурлака?	Г однорідні означення
	Д відокремлена прикладка

	А	Б	В	Г	Д
1		X			
2			X		
3	X				
4					X

27. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид речення	Приклад
1 означено-особове	А Не шукай краси, а шукай доброти.
2 неозначено-особове	Б Пахло смолою і хлібом щоденним.
3 узагальнено-особове	В Буває, часом сліпну від краси.
4 безособове	Г Повечерявши, полягали спати.
	Д Сніг і вітер, ніч зимова.

	А	Б	В	Г	Д
1			X		
2				X	
3	X				
4		X			

28. Приєднайте до частини «Парламентарі неодмінно ухвалюють це рішення...» запропоновані варіанти та з'ясуйте тип кожного з утворених речень.

Варіант завершення речення	Тип речення
1 ...завчасно провівши тривалі консультації у фракціях.	А просте з однорідними членами
2 ...потім же <u>все залежатиме від професійних дій уряду.</u>	Б просте з відокремленим членом
3 ...як у сесійній залі оголосять початок пленарного засідання.	В складнопідрядне
4 ...але <u>доручають Кабінетові Міністрів розробити програму дій.</u>	Г складносурядне
	Д складне безсполучникове

	А	Б	В	Г	Д
1		X			
2					X
3			X		
4				X	

Читання й аналіз тексту

Завдання 29–36 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

Прочитайте текст (цифри в дужках позначають номери рядків)
і виконайте завдання 29–36.

Детектив як інтелектуальна вправа

(1–4) *Літо – найкращий час, щоб читати детективи. Чому? А тому, що рівень комфорту, який ми з вами намагаємося собі забезпечити на цю пору, завжди трохи вищий, ніж упродовж року: відпустка, можливо, морське узбережжя чи просто гамак і склянка лимонаду.*

(5–10) Детектив занурює читача в атмосферу страху та непевності. Зненацька трапляється дещо, що розриває звичний стан речей. Наприкінці приходить людина, яка дізналася про все: чому б не кумедний товстун Еркюль Пуаро чи стримана старенька міс Марпл? І злочинців викрито, жах відступає, а ми можемо далі пити свій коктейль у шезлонгу. Детектив – такий ідеальний продукт для літнього споживання.

(11–20) Доведено, що читач детективів ототожнює себе з особою, яка веде розслідування. Інтерес тут суто інтелектуальний: хто скоїв злочин? Твір буде слабким, якщо ми дізнаємося про це задовго до завершення роману й, навпаки, якщо так і не дізнаємося до фіналу, коли нам про все розкажуть. Як бонус додається ще одна втіха: часто детектив (особливо класичний) побудований на протистоянні яскравого приватного розслідувача та недолугого поліцейського, якого гріх назвати професіоналом, – ліберальному читачеві приємна така банальність представника влади. На відміну від давнього радянського кінематографа класичні детективи не знають образів героїчних майорів карного розшуку чи прокурорів. Класика взагалі по-консервативному скептичніша до людей у кабінетах.

(21–29) Читати детективи набагато страшніше, ніж дивитися їхні екранізації. Уява працюватиме на повну! Власне, твори Агати Крісті якраз і є найкращим її тренінгом, бо їх 80, тобто кількісно більше за написане іншими майстрами жанру: Едгаром По, Артуром Конан Дойлом, Гілбертом Честертоном, і вони, ризикну стверджувати, майстерніші від 200 історій Жоржа Сіменова, протеже якого, комісара Мегре, перемагає в детективному двобої витворений Агатою Крісті суперінтелектуальний денді Еркюль Пуаро. Романів про Пуаро 33, а про міс Марпл – 12. Агата Крісті першою запропонувала не лише образ жінки-детектива, а й пари слідчих: якби не її Томмі й Таппенс, то не було б агентів Фокса Малдера та Дани Скаллі.

(30–48) У 1916 році 26-річна Агата, на той час уже Крісті (після одруження дівоче прізвище Міллер вона більше не використовувала), працює фармацевтом-добровольцем в одному з британських госпіталів і чекає з фронту чоловіка – військового льотчика. Рутинна й очікування нудять, а звичний ландшафт довкола розбавляють хіба що бельгійські емігранти, які сховалися від війни в британській глибинці. Дивні справи має розслідувати дивний чоловік. Так народжується Еркюль Пуаро – геніальний детектив і невротик, заціклений на зовнішньому вигляді своїх вусів і внутрішньому стані «сірих клітинчиків» власного мозку. Найвідоміший з-поміж

літературних бельгійців від часів Тіля Уленшпігеля. Навіщо він такий дивний? Чому розслідувати не може інтелектуал, лікар, священик, як у Конан Дойла або Честертона? Проста відповідь: жінка Агата Крісті не може ототожнювати себе з такими персонажами. Їй потрібен хтось зовсім інший, як Марії Вілінській була потрібна чоловіча постава Марка Вовчка. Пуаро, як і більшість чепурунів-денді, «жіночний», як і сама Крісті, усе життя вирощує троянди й дістає за них призи на виставках. Він – точка розриву з консерватизмом старої Англії з її вікторіанською мораллю й недовірою до розумових можливостей представниць прекрасної статі. Мине лише 10 років – і Крісті зважиться на переверот: на авансцені одного з її оповідань з'явиться міс Марпл – перша жінка-детектив зі світовим ім'ям, найінтелектуальніша в художній літературі.

(49–57) Дотепер українською перекладено вже кілька романів серії: «Тіло в бібліотеці», «Перст провидіння», «Гра дзеркал», «Забуте вбивство», «Немезида». Якщо ж вам пощастило прочитати їх ще в ранньому підлітковому віці, маєте унікальну нагоду, коли робитимете це вдруге, замість сюжету звернути увагу на соціально-побутову деталізацію: у час повсюдної присутності мереж такою милою ностальгією звучить оте «...телефонувати пізніше аніж о пів на десяту вечора вважалось ознакою поганого тону». Власне, усе «Тіло в бібліотеці», крім смертельної інтриги, розгортає перед нами дискусію, що ж воно таке, отой «поганий тон». А паралельно маємо конфлікт поколінь – ця проблема фактично наскрізна в усіх її детективних творах.

(58–68) Та найцікавіше перечитувати романи Крісті після ознайомлення з її біографією. Для цього можна зазирнути в написану нею «Автобіографію» або книжку Річарда Гека «Герцогиня смерті: неофіційна біографія Агати Крісті». Адже її детективні історії так резонують із поворотами особистого життя! У 1916-му вона чекає нареченого, військового льотчика, як героїня її «Будинку на околиці». У 1921-му молода пара подорожує світом, як персонажі «Смерті на Нілі», а в 1922-му купує великий будинок у малому містечку, як у «Персті провидіння». Зрештою, зі своїм другим чоловіком, археологом, Крісті вже в 1930-х мандрує на Близький Схід – так з'являється «Убивство в Месопотамії». Фобії самої авторки стають очевидними, коли проаналізуємо, кого вона робить у своїх романах жертвами, а кого вбивцями. Але тут про це годі, адже в детективі головна річ – інтрига!

(69–76) Біографи Агати Крісті, маю враження, намагаються наголосити нам на її щасті в обох шлюбах: спершу як вірної жінки, що чекає свого героя, потім як надійної асистентки в розкопках чоловіка-професора. Натомість здається, що література цікавила її набагато більше: художній світ повсякчас перемагав світ реальний. Напевне, саме тому вона так часто усамітнювалася в готелі на морському узбережжі, де їй потрібна була лише друкарська машинка. Там тривіальні біографічні епізоди ставали непересічними сюжетами, а інтелектуальні вправи авторки оберталися інтелектуальною пригодою для читачів.

За Р. Семковим, журнал «Український тиждень»

788 слів

29. Правильними є наведені пари «автор і його герой», ОКРІМ

- А Едгар По – Малдер
- Б Агата Крісті – Марпл
- В Жорж Сіменон – Мегре
- Г Агата Крісті – Томмі

30. До літературних заслуг Агати Крісті автор зараховує всі наведені, ОКРІМ
- А створила яскравий образ розслідувача-інтелектуала
  - Б створила перший яскравий образ жінки-детектива
  - В звеличувала вікторіанську епоху в історії Англії
  - Г порушувала у творах важливі соціальні й моральні проблеми
31. У тексті протиставлено
- А вікторіанську мораль і конфлікт поколінь
  - Б міс Марпл і комісара Мегре
  - В розумного детектива й смішного офіцера
  - Г радянський кінематограф і американські телесеріали
32. Як видно з тексту, автор передусім звертається до
- А науковців, які досліджують детективний жанр у літературі
  - Б юних читачів, захоплених пригодницькими книжками
  - В письменників, які пишуть детективні романи
  - Г дорослих, обізнаних із творами Агати Крісті
33. Змістові тексту НЕ відповідає твердження
- А Читач прагне розв'язати детективну загадку ще до фіналу оповіді.
  - Б Автори класичних детективів створювали образи поліцейських-інтелектуалів.
  - В Агата Крісті написала менше творів, ніж Жорж Сіменон, але її герой цікавіший.
  - Г Еркюль Пуаро й міс Марпл були нетиповими образами в тодішній англійській літературі.
34. Усі наведені характеристики стосуються міс Марпл, ОКРІМ
- А жінка-детектив
  - Б про неї написано 12 романів
  - В вирощує троянди
  - Г спокійна бабуся
35. Характеристику детективу, винесену в заголовок, ілюструє фрагмент тексту
- А Детектив занурює читача в атмосферу страху та непевності. Зненацька трапляється дещо, що розриває звичний стан речей. Наприкінці приходиться людина, яка дізналася про все... (рядки 5-7).
  - Б Твір буде слабким, якщо ми дізнаємося про те, хто вбивця, задовго до завершення роману й, навпаки, якщо так і не дізнаємося до фіналу, коли нам про все розкажуть (рядки 12-14).
  - В Читати детективи набагато страшніше, ніж дивитися їхні екранізації. Уява працюватиме на повну! (рядки 21, 22).
  - Г Чому розслідувати не може інтелектуал, лікар, священник, як у Конан Дойла або Честертон? Проста відповідь: жінка Агата Крісті не може ототожнювати себе з такими персонажами (рядки 39-41).
36. Правильним висновком щодо змісту шостого абзацу (рядки 49-57) є твердження
- А Агата Крісті була не лише майстерною авторкою заплутаних детективних історій, а й глибоким знавцем людських стосунків.
  - Б Романи Агати Крісті є набагато цікавішими для читачів підліткового віку, аніж для досвідчених шанувальників детективів.
  - В Агата Крісті є не лише майстром детективного жанру, а й відомою авторкою багатьох соціально-психологічних романів.
  - Г У своїх пізніх творах Агата Крісті відійшла від заплутаних детективних сюжетів і заглибилася в художній аналіз конфлікту поколінь.

Частина 2
Українська література

Завдання 37–56 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

37. У «темній темниці проживали, / Аж тридцять три годи / Світа Божого не забачали» персонажі твору

- А «Дума про Марусю Богуславку»
- Б «За світ встали козаченьки»
- В «Бондарівна»
- Г «Ой Морозе, Морозенку»
- Д «Чи не той то Хміль»

38. На малюнку зображено героїню твору

- А «Віють вітри»
- Б «Дума про Марусю Богуславку»
- В «Слово про похід Ігорів»
- Г «Енеїда»
- Д «Тіні забутих предків»

39. «Крізь товщу століть задивляється в глибинь віків письменник, що був дитям запорозького сміху, здатного, попри всі нещастя, на руїнах рідної Трої утверджувати волю до життя» – сказано про

- А Тараса Шевченка
- Б Івана Котляревського
- В Григорія Квітку-Основ'яненка
- Г Івана Франка
- Д Григорія Сковороду

40. Упевненість, що

*Сила родиться й завзяття
Не ридать, а добувати,
Хоч синам, як не собі,
Кращу долю в боротьбі,*

висловлено у творі

- А Івана Котляревського
- Б Івана Франка
- В Тараса Шевченка
- Г Максима Рильського
- Д Павла Тичини

41. Рядки Миколи Некрасова

*Все йому знає: тюрма петербурзька,
Допит, заслання, жандармів люб'язності,
Сині, безкраї степи оренбурзькїї,
Ґрати залізні...*

присвячено

- А Іванові Котляревському
- Б Іванові Франку
- В Тарасові Шевченку
- Г Пантелеймонові Кулішу
- Д Панасові Мирному

42. «Пишу, що зустріється мені; от і виходять мої Марусі, Оксани, Науми, Мирони, Сотниківни...», – казав про свою творчість

- А Григорій Квітка-Основ'яненко
- Б Іван Нечуй-Левицький
- В Панас Мирний
- Г Іван Франко
- Д Василь Стефаник

43. «Дух нашого плем'я, дух людськості, дух богочоловічності виявив себе поважними і праведними художніми образами, як-от Катеринині батько і мати в Шевченка, як-от Кирило Тур і Божий чоловік у мене...», – писав

- А Михайло Коцюбинський
- Б Пантелеймон Куліш
- В Іван Карпенко-Карий
- Г Василь Стефаник
- Д Панас Мирний

44. Він «ходив усе зібганий у поясі, а люди прозвали його Переломаний» – сказано про персонажа

- А комедії
- Б балади
- В драми
- Г новели
- Д роману

45. Реальні факти з родинного життя автора лягли в основу твору

- А «Мартин Боруля»
- Б «Кайдашева сім'я»
- В «Мина Мазайло»
- Г «Максим Гримач»
- Д «Маруся»

46. До одного літературного жанру належать обидва твори в рядку

- А «Мартин Боруля», «Енеїда»
- Б «Наталка Полтавка», «Камінний хрест»
- В «Intermezzo», «Гімн»
- Г «Чорна рада», «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
- Д «Лісова пісня», «Тіні забутих предків»

47. В уривку *«У місто вливається свіжа кров села, що змінить його вигляд і істоту. І він – один із цієї зміни, що їй від долі призначено перемогти»* йдеться про
- А Василя Кравчину
  - Б Мокія Мазайла
  - ✓В Степана Радченка
  - Г Сашка Діденка
  - Д Григорія Многогрішного
48. Події Громадянської війни 1917–1921 років зображено у творі
- А «Intermezzo»
  - Б «За мить щастя»
  - В «Тигролови»
  - ✓Г «Подвійне коло»
  - Д «Україна в огні»
49. Елементи імпресіонізму відіграють важливу роль у творі
- А «Камінний хрест»
  - Б «Максим Гримач»
  - В «Маруся»
  - ✓Г «Три зозулі з поклоном»
  - Д «Intermezzo»
50. Справжнє прізвище автора твору *«Хіба ревуть воли, як ясла повні?»* –
- А Кандиба
  - Б Рудченко
  - В Фітільов
  - Г Лозов'ягін
  - ✓Д Тобілевич
51. *«Всім серцем любить Україну свою – і вічні ми будемо з нею!»* – закликає українців
- А Павло Тичина
  - Б Дмитро Павличко
  - В Василь Симоненко
  - Г Ліна Костенко
  - ✓Д Володимир Сосюра
52. Лаврін Запорожець є персонажем твору
- А Ольги Кобилянської
  - Б Василя Стефаника
  - В Юрія Яновського
  - ✓Г Олександра Довженка
  - Д Івана Багряного
53. *«А як хочеться знайти собі такого друга, теплого, щирого, щоб до нього можна було промовитися словом із Грінченкового словника та й з власного серця...»*, – мріє
- А Григорій Многогрішний
  - ✓Б Василь Кравчина
  - В Андрій Половець
  - Г Карпо Янковий
  - Д Мокій Мазайло

54. «Йдучи начебто від християнства до поганства, поет утілював у повноцінних художніх образах природність буття людини і її мислення, ту оживленість світу, яку він знаходив у лемківському фольклорі» – сказано про

- А Богдана-Ігоря Антонича
- Б Миколу Вороного
- В Василя Симоненка
- Г Євгена Маланюка
- Д Василя Стуса

55. Образ сталінських «ешелонів смерті» є наскрізним у творі

- А «Україна в огні»
- Б «Подвійне коло»
- В «Місто»
- Г «Земля»
- Д «Тигролови»

56. Літературне угруповання «Пропала грамота» виникло в добу

- А модернізму
- Б реалізму
- В постмодернізму
- Г бароко
- Д романтизму

У завданнях 57–60 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

57. Установіть відповідність між назвами творів одного автора.

- Назва твору*
- 1 «Мені однаково»
  - 2 «Ви знаєте, як липа шелестить...»
  - 3 «Гімн»
  - 4 «Маруся Чурай»

- Назва твору*
- А «Страшні слова, коли вони мовчать»
  - Б «Молюсь і вірю...»
  - В «Мойсей»
  - Г «Гайдамаки»
  - Д «О, панно Інно»

	А	Б	В	Г	Д
1				X	
2					X
3			X		
4	X				

58. Установіть відповідність між жанровим різновидом і персонажем твору.

- Жанровий різновид твору*
- 1 роман
  - 2 кіноповість
  - 3 поема
  - 4 комедія

- Персонаж твору*
- А Дідона
  - Б Григорій Многогрішний
  - В Уля Розсоха
  - Г Іван Дідух
  - Д Христя Хуторна

	А	Б	В	Г	Д
1		X			
2					X
3	X				
4			X		

59. Установіть відповідність між персонажами того самого твору.

Персонаж		Персонаж							
1	Іван Іскра <i>Маруся Чурай</i>	А	Датан <i>Мойсей</i>		А	Б	В	Г	Д
2	Азазель <i>Мойсей</i>	Б	Іван Брюховецький <i>Чорна рада</i>	1					X
3	Василь Кравчина	В	фон Крауз <i>Україна в огні</i>	2	X				
4	Яким Сомко <i>Чорна рада</i>	Г	Чіпка <i>Веші</i>	3			X		
		Д	Григорій Бобренко	4		X			

60. Установіть відповідність між письменником і висловлюванням про нього.

Письменник		Висловлювання	
1	Іван Франко	А	«Митець почував себе щасливим, що народився на березі сивої Десни і ніколи не зійшов з її берегів. Зупиніться на мить у цьому шаленстві долання вічного часу – і ви побачите його, здивованого маленького хлопчика з широко розкритими зеленими очима, на березі вічної української ріки...»
2	Олександр Довженко	Б	«Не буду шукати безперечних аналогій у класиці – між Шекспіром або Мольєром чи Бомарше, але в сучасній йому радянській драматургії він не мав собі рівних...»
3	Валер'ян Підмогильний	В	«Його ім'я символічне для кінця ХХ віку. Проти течії, за найжорстокіших обставин він проніс у руслі української традиції ідеали гуманізму і патріотизму – і по-лицарськи зберіг вірність цим ідеалам до кінця...»
4	Микола Куліш	Г	«Він був таким, яким вродила його мужицька хата в Нагуевичах. Завзятим, роботящим, розумним, тверезодумаючим, ворогом брехні, а тому й гризьким, дотепним, саркастичним... пострахом «патріотів» з печі, нещирих, кар'єристів, фарисеїв. А понад усе був скромний...»
		Д	«Він був одним, може єдиним справді великим українським прозаїком, який зобразив місто, – не в тому сенсі, що не писав віршів, а в тому сенсі, що його проза справді була прозою...»

	А	Б	В	Г	Д
1			X		
2	X				
3					X
4				X	

Частина 3

Власне висловлення

61. Прочитайте наведений текст.

Людина – дитя свого часу. Багато хто переконаний, що норми людської моралі змінюються залежно від епохи. Інші ж твердять, що справжні моральні цінності не підвладні часові.

Як людина має ставитися до моральних основ свого життя?

Викладіть Ваш погляд на цю проблему.

Сформулюйте тезу, наведіть два-три переконливі аргументи, що найкраще підтвердять Вашу думку. Проілюструйте Ваші міркування посиленнями на приклади з художньої літератури чи інших видів мистецтва (зазначте автора й назву твору, укажіть проблему, порушену митцем, художній образ, через який проблему розкрито, наведіть цитату з твору тощо), історичними фактами або випадками з життя. Не переказуйте змісту художнього твору, не давайте повної характеристики образів. Сформулюйте висновки.

Роботу запишіть на бланку **Б**. У разі потреби використовуйте чернетку.

Текст обсягом до 100 слів екзаменатори не перевірятимуть.

Чернетка